

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYŰLEKEZETI LAPJA • 2011. ÁPRILIS XXII. ÉVFOLYAM 8. SZÁM

A feltámadás evangéliuma

Gustave Doré: Krisztus elhagyja a praetoriumot (1867-1872)

Ma is, nekünk is szól örök érvényű győzelmi hírként: „... én élek, ti is élni fogtok” (Jn 14,19). Krisztus, az élet Ura mondja ezeket a szavakat. Ezzel búcsúzik egykori tanítványaitól, ezt szólja nekünk is a hétköznapi forgatagában megfáradt, kiábrándult, a létért való küzdelem meggyötört harcosainak.

Egyszerű, tényközlők szavai. Nincs bennük ámtás, elkápráztató, kétes értékű reklámvarázs. Krisztus szavai emberközeli hangzanak: magáról beszél, ugyanakkor reánk tekint, és jelenünkön át, a jövőre mutat. Így szól bele a halál árnyékában toporgó, kiutat kereső emberi létbe. Szavainak hitelességét a nyitott, üres sír bizonyítja feltámadásának reggelén. Ő az élet igazi, egyetlen forrása, aki karácsonykor azért jött, hogy a keresztút vállalásával, az ÉLET diadalát szerezze meg a halál felett.

A teremtés hajnalán Isten nem csupán létrehívott, hanem életet ajándékozott a szó nemes értelmében. Bölcsessége és atyai szándéka szerint, világa nemcsak létezik, hanem él a kijelölt pályán, rendeltetésének betöltése alapján. Akármilyen „kisiklás” következik be,

az „élet”, a „létezés” mélypontjára süllyed. Mindig a gyökérrel van a baj, ha elfajzik a növény. Az élőlények rendellenes génkapcsolata vagy valamilyen rejtett kóros elváltozás okozza a külsőségeken is megnyilatkozó belső romlást. Éppen itt következik az elevenbe hasító, a létezés és az élet közötti határvonal! Más létezni a vegetálás alacsony fokán, és ismét más élni az igazi, Isten szerinti életet! Krisztus nyitott, üres sírja az „új teremtés” csodája! A kegyelem Atyja beleszólt a bűn következtében a pusztába létező ember világába, és az igazi étellel ajándékozott meg. Így lett a húsvéti üres sír az a „bölcső”, amelyből kilépett az Élet Fejedelme, amelyből kisarjad az igazi élet! Mondhatjuk, hogy a betlehemi bölcsőtől induló út azért vezetett az új teremtés bölcsőjéhez, mert Aki végigjárta, megkereste és megtartotta mindazt, ami elveszett. Feltámadás ünnepe azt hirdeti nekünk ma is, hogy győzelmes, élő Urunk van, aki a teremtő és az újjáteremtő Isten Követe. Bármennyire is a halál jelen van világunkban, legyőzött ellenségnek kell tekintenünk, akinek nincs hatalma felettünk, mert a feltámadott

ÜNNEPI PÁSZTORLEVÉL

Isten gondoskodása

Kedves Testvéreim! Húsvétunkat megelőző bőjt időben két bibliai esemény nyugtalanította az egyébként sem zavartalan napjaimat. Szinte napi rendszerességgel jutott eszembe az egyiptomi fogságból szülőföldjére vándorló nép. Velük kapcsolatban elevenedik előttem az a pillanat, amikor a hűs fazekak emlékezte mellett először kapnak a mennyei kenyérből. A másik történet, mely az előbbi párhuzamosa is lehet, a jeruzsálemi sokadalom viselkedése a bevonuló Messiással való találkozáskor.

Mind a két történetnek van egy-egy kérdése. A mennyei kenyérre így kérdezek: Mi ez? (2Móz 16,15). A bevonuló Krisztus mellett sokan kihívóan kérdezek: Ki ez? (Mt 21,10).

A történetek Isten gondoskodásáról szólnak. A pusztában és Jeruzsálemben Isten irgalmából érkező életet adó kenyér van jelen. A vándorlás ingyen kenyere és az örökéletre tápláló kenyér. Ezek ajándékként érkeznek a siránkozó és mindig elégedetlen emberekhez, akik kérdéseikkel lelepleződnek. A halál torkában sem tud az ember alázatosabban viszonyulni a meg nem érdemelt kegyelem forrásához. Köszönet helyett kérdezek. Mi ez? Szemrehányóan nézegetik a mennyei eledelet, amelyért le kell hajolniuk, ráadásul csak egyetlen napig lehet fogyasztani. Mi ez, az elvárások, a követelések, a képzelt érdemek jutalmaként? Hol van már az öröm, amit éreztek a fáraó hatalma alóli szabaduláskor, hol van a hála az idegenben eltöltött rabszolgaság végéért? A jeruzsálemiek egyenesen a megalázás lenézésével, avagy lenézéssel megalázással tekintenek a bevonuló Krisztus Jézusra, aki éppen most bizonyítja, hogy nem alpróféta és nem földi király, hanem Isten egyszülött Fia. Ki ez, aki nem holmi királyok közül való, aki nem kényszeríti tédre a hódolókat?

A hitetlenek máig így kérdezek: mi az, amit nem mi hoztunk létre; ki az, aki beleszóthatna az életünkbe? Az ilyen magatartásnak keserű gyümölcse az egyéni élet boldogtalansága, a legbensőségesebb kapcsolatok felbomlása, a társadalom belső feszültsége vagy a nemzet megújításának késlekedése. Ettől fájalmasabb, amikor a hívó ember is hasonlóan kérdez, vagy ilyen szeltemben cselekszik. Ott ahol kétségbe vonják, hogy mennyei kenyérünk van, vagy, hogy Krisztus a mindenható, ott kiürülnek a templomok, elmenekülnek az emberek, nem születnek örökösök. Ott ahol nincs köszönet a mindennapi és az örökélet kenyéréért, ott felveri a grom és a gaz az örökíthetőt, amit később mások kéjes örömmel elbirtokolnak.

Imádkozzunk valamennyien egymásért és másokért, hogy húsvétunk kérdéseinken túl a bizonyosság legyen, mi a feltámadt Jézus Krisztusnak örökösei vagyunk.

Nagyvárad, 2011. március 22.

Áldott húsvéti ünnepeket kíván testvérei szeretettel

CSÜRY ISTVÁN püspök

ESZENYEINÉ SZÉLES MÁRIA

FOLYTATÁSA A 2. OLDALON

„Én vagyok a feltámadás és az élet.” (Jn 11,25) - Áldott húsvétot!

„És íme én tiveletek vagyok minden napon a világ végezetéig.” (Mt 28,20/b)

A feltámadott Krisztus egymás után találkozik apostolaival, a buzgó asszonyokkal, az emmausi tanítványokkal. Váratlanul kilép a láthatatlanból, aztán újra eltűnik a tapasztalható dolgok függőnye mögött. Ezek a találkozások mérhetetlen örömet okoznak. Önkéntelenül merül föl bennünk a kérdés: vajon mi nem találkozhatunk Jézussal? Nekünk nem lehet részünk ebben az örömben? De, hiszen világosan megmondta: Veletek vagyok a világ végezetéig.

Hol találkozhatunk vele? Az imádság légből, a hit pedig függőny, melyen keresztül Krisztus belép életünkbe. A hit kitágítja valóságtudatunkat arra a területre is, amit az érzékek nem képesek megragadni. Mi kell ahhoz, hogy az imádságban találkozhassunk Krisztussal? Először nagy és őszinte vágyakozás. Az egész Ószövetség nem más, mint kiöntött vágy az eljövendő Üdvözítő után. A vágy a szeretet legszebb virága, aki nem vágyódik a találkozásra, az valójában nem is szeret.

Másodszor kell hozzá alázat. Ahogy Péter apostol borult az Úr lábai elé: Távozz tőlem, mert bűnös ember vagyok. Így borulok le én is Jézus elé, de nem azt kérem, hogy távozzék, hanem hogy maradjon, tanítson, szeressen.

Harmadik a kitartás. Jézus nem automata: bedobok egy imát és rögtön megjelenik. Nem. A három napkeleti bölcs kitartóan kereste akkor is, amikor eltűnt a csillag fejük fölött. Mi is mindig új lendülettel, megújuló reménnyel, nem hervadó fiatalsággal, kitartóan keressük csillagos templomainkban és a csillagos ég alatt Jézusunkat.

Utak mentén vadvirágok nőnek, senki sem ültette, senki sem gondozza őket. Az élet országútján szintén vannak emberek, szegények, gyengék, fáradtak, olyanok, akiknek sorsa mostoha. Talán őrzője vagyok testvéremnek? – kérdezte Káin. Mi is kérdezhajjuk: mi közöm azokhoz, akik idegenek, ismeretlenek, akikkel nincsen kapcsolat? Teremts kapcsolatot. Ha szeretet lakik a szívedben, lehet Jézussal és embertársaidal találkozni.

A LÉLEK CSENDJE

Találkozásunk Jézussal

Egy régi festményen város látható falakkal és tornyokkal körülvéve. A város fölött három férfi látható: a földműves, ő táplálja a várost, a lovag, ő védelmezi, és a püspök, ő megáldja. Legfelül fölírás is olvasható: Szeressétek egymást. Hiába az élelem, ha nincs szeretet, hiába a védelem, ha nem él a szeretet a falak között, és hiába a püspök kegyes áldása, ha intézmény, törvény, előírás szertartás van, de szeretet nincs mögötte. A világ mintha a keresztyén egyháznak kiáltaná hangosan, nem kis megvetéssel: Ne beszéljétek szeretetről és önfeláldozásról, ezek nagy szavak. Egyedül az igazságosság létezik. Ha jogainkat kivívjuk, a szeretetet rátok hagyjuk. Mi lesz velünk, ha valóban csak a világi mérce fog érvényesülni, ha csak az egyházban lesz szeretet vagy már ott sem, lesz igazság, lesz jog és annak érvényesülése, de nem lesz szeretet.

Mi lesz velünk, ha az iskolában gyermekeinket csak oktatják majd, de nem fogják szeretni? Mi lesz a kórházakban, ahol a betegeket gyógyítják, de nem szeretik őket? Mi lesz velünk, ha társadalmunkban törvényes, jogos, igazságos a rendszer, az élet, de nincs szeretet?

Jézus azért támadt fel, hogy a szeretet, a mennyei, itassa át földi életünket, hogy ne vesszen kárba, ne múljon el értelmesség nélkül életünk. Azért van velünk a látható világ végéig, hogy mi földi életünk végéig övele, öszerinte gondolkodjunk, szóljunk, tegyünk, az általa kijelölt céljig eljussunk.

Húsvéti ünneplésünk akkor igazi ünnep, ha Feltámadottunkkal együtt az őszinte szeretet és igaz tisztelet útját járjuk, akár a templomból hazafele, akár majd házról-házra, családról-családra.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

Gustave Doré: Jézus

KASSÁK LAJOS

Harangszó

Feltámadott, mondják a népek és
Magsüvegelik,

Nevét a názáretinek, ki az ács fia volt
s megenyhült már a szél is s a rügyek
kisarjadtak.

Kétezer éve látják őt a vénék és a gyerekek

Amint hosszú, fehér ingecskéjében lépeget

S alszik a tengerre szállt halászok bárkájában.

Én is emlékszem rá, mint az egykori

Játszó társra

S ti is útszéli csavargók és mesteremberek

Akik hű követői vagytok valamennyien

A nincstelenségben, az útban és az igazságban

Igen, igen, az Ó árnya is visszhangja vagyunk

mi

s bár nem ízlelgetjük a húsvéti bárány húsát

mindennapi kenyérünkben s vizünkben

dicsérsjűk,

hogy vérünkkel való s meghalt értünk

a kereszten.

A FELTÁMADÁS...

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

Krisztus oltalmában élünk. „Én élek” diadalmos kijelentése, mindenre kiterjedő hatalmát jelenti, amint egykori tanítványainak mondotta: „Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön.”

Az új teremtésben kiteljesedő élet a Krisztussal való találkozással kezdődik, és befogadása nyomán valósul meg. Ez történt egykor Zákéussal, a pénzsóvár vámszedővel, a vérengző Saulussal, Pál apostollal a damaszkuszi úton és a történelem nagyjaival, akik Krisztussal találkoztak és új életet nyertek.

Krisztus feltámadásának tényéből ered ez az ígélet: „Ti is élni fogtok.” Ez az ígélet már a jelenben megvalósuló, ám a jövőben kiteljesedő életformát jelent. Isten azt akarja, hogy Krisztus győzelmének részesei legyünk, és már a földi létben éljük az Isten akaratának megfelelő életet. Krisztus az új teremtés első zsengeje (1Kor 15,23), az egészen új kezdet, az új életminőség kezdete. Pál apostol így fejezi ki ezt a nagy változást: Azért, ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régiek elmúltak, ímé újjá lett minden (2Kor 5,17).

Ez az életforma szeretetben és szolgálatban megvalósuló életvitel. Lényege: az építés és nem a rombolás, békeséget szerző

és minden ellenségeskedést legyőző életfolytatás. Itt jelennek meg a Lélek gyümölcsei: szeretet, öröm, békesség, békétűrés, szívesség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség (Gal 5,22). Ezek a „gyümölcsök” teszik értékké az életet és teremtik meg a közösség üdítő légkörét a családban, baráti körben, a gyülekezet közösségében és a társadalomban. Mindez Krisztus követésének útját igényli, csak Vele lehetünk az új teremtés zsengei. Ez az élet, hatalmának és irgalmas szeretetének védelmében áll egészen addig, amíg belépünk az üdvözült sereg boldog otthonába. Ezért vallhatjuk diadalmos hitvallással: „Nekem az élet, Krisztus, és a meghalás nyereség” (Fil 1,21).

„DIOS TE BENDIGA! – ÁLDJON MEG AZ ISTEN!”

A chilei nőkért imádkoztunk

Mint minden évben, idén is bekapcsolódott az Arad-Mosóczy-telepi gyülekezet a női világimnap mozgalomba. Ebben az évben a chilei nők hívtak meg minket közös istentiszteletre, akiknek országában így köszöntik egymást az emberek: „Dios te bendiga!” – Áldjon meg az Isten!

Az igei liturgiát a chilei világimnap bizottság állította össze „Hány kenyérünk van?” címmel. Az ökumenikus istentiszteleten imádkoztunk egymásért és a chilei nőtestvérekért. Utóbbiak állandó gondja a szegénység, a munkanélküliség, az alultápláltság és az erőszak. Sok az írástudatlan, a kiszolgáltatott, a gyermekét egyedül nevelő fiatal anya.

Az istentiszteleten nt. **Józsa Ferencz** lelkipásztor szolgált a Mk 6,32–44 alapján. Két titka van a kenyerek csodájának: ami van, azt Jézus kezébe kell tenni, mert az Ő kezében szaporodik meg csodálatos módon a ke-

vés. Nem az emberi ügyesség révén, hanem az Isten kegyelmének és mindenhatóságának a csodája által. A mi számításaink szerint, ha valamit elosztunk az kevesebb lesz, így sohasem futja mindarra, amire kell. Jézus amit eloszt, az megsokasodik a kezében, mindenre futja! Tehát az egyik titka a csodának: amink van, beletenni Jézus kezébe.

A másik titok: hálát adni a kevésért. Jézus, amikor kezébe vette a két halat és az öt kenyeret, felemelte tekintetét az égre és hálát adott. Tehát a kevésért is hálát kell adni, ami van. Mert a kevés is Isten ajándéka. Aki nem tud hálát adni a kevésért, annak a sok sem elég soha! Jézus megköszönte a keveset és úgy törte meg, és íme a kevésből lett a sok, az elég. Ez az ige azt hirdeti nekünk, ami embernél lehetetlen, az lehetséges Istennél.

Közösen énekeltek a chilei nők énekeit. Élmény volt látni **Józsa Emese** tanárnő és **Józsa Tamás** vetítéssel egybekötött előadását a chilei nők társadalmi helyzetéről, mindennapi gondjaikról.

CHILE – EGY SOKSZÍNŰ ORSZÁG. Chile sokszínű ország, földrajzilag, politikailag, gazdasági értelemben, és társadalmát tekintve is. Gyönyörű a változatos természet, gazdagságával és ásványi kincseivel. Ennek ellenére szenvedti a lakosság azt a korszakot, amit a Pinochet-diktatúra neoliberais gazdaságpolitikája okozott. Egyes néprétegek végzetesen elszegényedtek, és mély szakadék keletkezett a gazdagok és a szegények között. Súlyos társadalmi probléma a nők elleni családon belüli és kívüli erőszak is, aminek leküzdéséért a keresztény nők összefogtak. Bár a lakosság többségében katolikus, de él közöttük 2,5 millió protestáns is, akik szervezett, élő gyülekezetekben gyakorolják hitüket. Érdekesség: 2008 óta október 31-e, a reformáció napja hivatalos állami ünnep Chilében.

DR. BÉKEFY-RÖHRIG KLAUDIA

A világimnap szeretetvendégséggel zárult. Mindnyájan kaptunk egy kis grafikát, bibliajelzőt. Szeretnénk köszönetet mondani nt. **Józsa Ferencznek** szolgálatáért, nem utolsó sorban hálánkat fejezzük ki **Kapostyák Veronika**, **Nagy Csilla**, **Józsa Klára** és az egész Nőszövetség vendégszeretetéért.

KOMÁDI SÁNDOR

SZAVALÓVERSENYBE FOGLALT NEMZETÉPÍTÉS

„A víz szalad, a kő marad”

Együtt ünnepelte a nemzeti ünnepet a Fekete-Körös menti magyarság március 13-án vasárnap délután a belényesi református templomban. Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc előtti főhajtást **Wass Albert** szavalóverseny követte, melynek keretében 12 fiatal szavalta el a költő egy-egy versét.

„Március 15. a magunk lelkiismeretét ébreszti” – fogalmazott a népes gyülekezethez intézett köszöntőjében **Réman István** parókus lelkész. **Boros István** belényesújlaki lelkipásztor az Ige szavaival (Ef 6,11-18) és imával vezette be az együttlétet. **Filep Attila** kisnyégerfalvi lelkész előadásában felelevenítette 1848 március idusának történéseit, valamint a szabadságharc előzményeire is kitért. A nemzet ma úgy tud méltó módon emlékezni hőseire, ha őrzi és védi anyanyelvét, magyar iskolába iratja gyermekeit – hangsúlyozta a lelkipásztor.

A szavalóverseny felvezetőjeként, a rendezvény szervezői: **dr. Gábor Julianna** és **Máthé László** ny. lelkipásztor **Wass Albert** verseivel tarkított, szuggesztív előadás keretében ismertették az író életútját. „Kitárom reszkető karom ölelni földedet, s reá záporként hullatom fiúí könnyemet” – hangzott ezt követően az ének **Tóth**

Piroska tanárnőtől, aki A Száműzött dalát adta elő.

További lélekemelő pillanatok következtek, hiszen a 12 versenyző tolmácsolta **Wass Albert** versekbe szedett gondolatait. Egy tucat **Wass-költemény** hangzott el, köztük az **Intelem**, az **Emlékezés egy régi márciusra**, **A honvágy**, **A hontalanság hitvallása**, az **Üzenet haza**. A Nagyváradról és hét Fekete-Körös menti településről érkezett verselők közül, a szórványoktatást végző vasárnapi iskolai mozgalom karcagi pedagógus-képviselőiből, illetve alulírottból álló öttagú zsűri, egységes döntéssel a kisnyégerfalvi **Oláh Kinga** szavallatát ítélte a

Dr. Gábor Julianna és Máthé László szervezők és az ifjú szavalók

Megtelt a belényesi református templom

legjobbnek. A második helyet a gyantai **Horváth Annamária** érdemelte ki, míg a harmadik helyezést a belényesújlaki **Plastin Evelin** érte el. Minden résztvevő oklevélben és stílszerűen egy-egy **Wass Albert** ajándékkötetben részesült. A **Harangszó** által felajánlott különdíjat a várasfenesi **Palkuc Vivien** vehette át. A lap a szervezők erőfeszítéseit is ajándékkönyvekkel díjazta.

A templomi együttlét **Szabó László** várasfenesi lelkipásztor imádságát követően a **Himnusz** eléneklésével zárult, majd szeretetvendégséggel folytatódott a Megmaradás háza gyülekezeti tereben.

Illesse köszönet a szervezőket, a lelkes, fáradságot nem ismerő szervezőmunkáért, valamint az ifjú szavalókat, akik **Wass Albert** szellemi gazdagságának felelevenítésével hozzájárultak önmaguk és valamennyi résztvevő nemzeti identitásának erősítéséhez.

FABIÁN TIBOR

SZÁZÖTVEN ÉVE SZÜLETETT GRÓF TISZA ISTVÁN (1.)

„Kálvin kemény magyarja”

Ifjúsága és házassága

1861. április 22-én született Pesten. Édesapja Tisza Kálmán, aki 1875-1890 között szintén Magyarország miniszterelnöke. Édesanyja, Gróf Degenfeld Schemburg Ilona. A debreceni református gimnáziumban érettségizett. Berlinben és Heidelbergben jogi és közgazdasági tanulmányokat folytatott sikerrel. Budapesten az államtudományok doktorává avattatott fel. Szabad idejében rengeteget olvasott. Egyetemi tanulmányai elvégzése után egy éves kötelező katonai szolgálatot teljesített, egy honvéd huszárezrednél. 1882-ben hazaköltözött a geszti családi kastélyba. Messze földön híresek voltak a geszti Tisza kastély körtefából faragott bútorai és a közel 35 ezer kötetes könyvtára. Apja kérésére átvette a csegödi és kocsordi családi birtokok vezetését.

1883-ban feleségül vette unokatestvérét, Tisza Ilonát, aki mindig odaadóan és mindenben segítségére volt férjének. Elkísérte őt mindenhová, örömeinek, fájdalmának részese akart lenni. Házasságukból két gyerek született: István és Julianna.

E Nagyszalonta melletti kis településen, Geszten orvosi ellátásról gondoskodott, gyógyszerértárt létesített, óvodát építtetett, létrehozatta a csendőrségi őrsöt, valamint Magyarország első tenispályáját.

Tisza István és az Egyház

Tisza István, mikor Geszten tartózkodott, minden vasárnap 10 órakor feleségével és fiával templomba ment. Ilyenkor a gazdaságban az emberek nem dolgoztak. Ekkor teljesen megteltek a geszti református templom padjai. Ami rendkívül fontos volt, hogy a lelkész mindig úgy magyarázta az ígét, hogy azt az egyszerű falusi emberek is megértették és ténylegesen odafigyeltek Isten szolgájára. Tisza is mindig nagy figye-

„Menjetek be minden szegény ember házába, hallgassátok meg a gondokkal küzdők panaszait. Iparkodjatok segíteni.”

lemmel hallgatta a lélektápláló szavakat, ilyenkor többször is megtörtént, hogy könny csordult ki a szeméből. Mélyen vallásos ember volt. Haláláig a geszti egyházközségnek volt tagja. Közben a család kocsordi birtokán (Szatmár megye) is részt vett az egyházközség ügyeiben, itt, mint a község főgondnoka. Rendszeresen részt vett a gyűléseken, és szorgalmasan látogatta az iskolákat. Geszten, nem vállalta a főkurátori tisztséget, de mint a község által megválasztott presbiter, munkálkodott. Itt az egyházközség előjárói mind egyszerű földművesek voltak. Geszten a toronyórak típusát és az egyházi iskolák tervrajzát felülvizsgálta, jobbította és támogatta anyagiakban. Látogatta az egyházi iskolákban az órákat és gyakran kérdéseket tett fel az ott tanuló ifjaknak. Felesége ruhaneműket, jutalomkönyveket, különböző ajándékokat osztott ki a tanulók között. Geszten az egyházközségi pénz 2/3-át minden évben a Tisza család fizette. Viszont elvárta a választott előjáróktól, hogy a rájuk bízott terhet becsületesen végezzék el.

Az 1883. március 29-i nagyszalontai egyházmegyei közgyűlésen, egyhangúlag megválasztották az egyházmegye aljegyzőjévé. Hat világi tanácsbírói tisztségre is szavaztak, és ide is beválasztották Tiszát. Az eskü letételekor még nem volt 24 éves. A választásban nem a bizalomnyilvánítás tényét értékelte, hanem az Istentől kapott há-

TISZA ISTVÁN EMLÉKTÁBLÁT AVATNAK NAGYSZALONTÁN. A Nagyszalontai Egyházközség lelkésze, nt. Mikló Ferenc, a Bihari Egyházmegye esperese, valamint a presbitérium egyhangú döntése alapján, elhatározta, hogy egy márvány emléktáblával adózik az egykori Egyházmegye gondnoka emlékének, születésének 150. évfordulója alkalmából. Az emléktábla avatására a nagyszalontai református templomban kerül sor április 10-én délelőtt 10 órakor. Tisza István életútját Fábíán Gyula, a *Trianoi Szemle* folyóirat egyik alapítója, a szerkesztőbizottság elnöke, Nagyszalonta város szülöttje ismerteti.

lás feladatot, amelyet nem szabad visszautasítania.

Majdnem 20 éven keresztül volt a Nagyszalontai Egyházmegye tanácsbírója. 1902-ben, édesapja halálának évében megválasztották a Nagyszalontai Egyházmegye gondnokává, 57 szavazattal, ellenszavazat nélkül. E tisztséget 1902. szeptember 4-én, a Nagyszalontán tartott közgyűlésen foglalta el, és még akkor is megtartotta, mikor a Dunántúli Egyházkerület főgondnoka lett. Mint a Nagyszalontáról küldött egyházmegyei képviselő, részt vett a Tiszántúli Egyházkerületben. Tisza barátai lelkére kötötte: „Ha falun lakhattok, járjátok be időnként az egész községet, menjetek be minden szegény ember házába, hallgassátok meg a gondokkal küzdők panaszait. Iparkodjatok segíteni. Majd meglátjátok, mire körutatok véget ér mennyire jobban lettetek, mert szégyelni fogjátok, minő csekélységek miatt voltatok elégedetlenek, amikor a falusi magyar ember igazi nagy csapásokat is zúgolódás nélkül visel el. Lehetőleg fokozzuk a falusi, saját gazdaságukban élő, anyagilag, erkölcsileg független erőteljes magyar családok számát. Nekünk a magyar parasztság marad, a világ legkülönb népe... és az alföldi naplemente, a természeti szépségek koronája.” (Tisza I. beszéde)

Tisza István, a lovas

22 évig volt versenylovas. Versenyteráisaival sportszerűen viselkedett. Soha nem élt sportszerűtlen eszközökkel. Híres volt Tisza István Csegödi Nóniusz telepe, ahol 200 darab angol telivér tartózkodott. Kedvenc lovai: Dandár és Nelli. Párját ritkító lószerejét jellemezte. Ezt a tulajdonságot apjától örökölte. Nagybátyja is kitudó lovas és úrlovas volt. Ő sem volt kivétel. Nagyváradon kedvenc lovával megnyert – nem kis erőfeszítéssel, csupán néhány centiméterrel – egy nagy nemzetközi löversenyt.

NAGY ÁRPÁD,
a Nagyszalontai Református Egyházközség gondnoka

* Részlet Reményik Sándor: *Magányos cipruság című verséből.*

TISZA ISTVÁN MEGÉLT ÉS KIKÜZDÖTT HITE. „Annak idején, amikor a kaposvári református templomot felszentelték és az akkori dunántúli református püspök egy meglehetősen racionalista ízű beszédet mondott, akkor Tisza István a templomban illedelmesen csak néhány szavas köszöntőt mondott. Aztán az azt követő estélyen alaposan helyre tette kedves püspök urat és bizonyosságot tett arról, hogy ez a személyesen kiküzdött, átélit hit és annak a megvalósása, az a református örökségnek a lényege és nem bármiféle alkalmazkodás valamilyen kor-szellemhez.” (Bölcskei Gusztáv, a Tiszántúli Egyházkerület püspöke.)

„A mennyei Úrnak nagy hálákat adunk”

Hagyományosan húsvéti locsolóversválogatást is tartalmaz ünnepi lapszámunk. Olyan verseket igyekeztünk fellelni, amelyek nem kiüresítik a húsvét tartalmát, hanem annak keresztyén üzenetét is tartalmazzák. A szerk.

*E húsvéti napig hogy még eljutottunk,
A mennyei Úrnak nagy hálákat adunk.
Áldás és békesség legyen e helységen,
Ki megtartott minket friss jó egészségben.*

* * *

*Kivirradt a tavasz ma húsvét napjára,
Új életet öltött ismét föl magára.
Én is e szent napon örömet hirdetek,
Mert Jézus föltámadt, ezen örövendjete!*

* * *

*Erdélyország szép tájiról,
Gyöngyharmatot szedtem,
Akit ezzel megöntözök,
Áldja meg az Isten!*

* * *

*Meghasadt a kárpit
Megnyílt a koporsó,
Jézus halálakor
Zengett a sok jászó
Zokogva siratták
A hű tanítványok,
Mint sok jó gyermek
A holt édesanyját.
De harmadnap múlva
Megnyílt a sír szája
S kilépett belőle
Az Élet Királya
Megmutatván nekünk
Hogy lesz feltámadás,
És a síron túl is
Örök jutalmazás.*

* * *

„ERŐSEN ÖNTÖZTÉK EGYMÁST”. Apor Péter *Metamorphosis Transylvaniae* (1736) című munkájában többek között ezt írta: „... úrfiak, alávaló, fő és nemes emberek húsvét másnapján az az vízben vetű hétfűn járták a falut, erősen öntözték egymást az leányokat hányták az vízben ...” Orbán Balázs szerint (1869): „Székelyföldön egyáltalán, de főként Csíkban a húsvéti öntözés megvan mindkét nemű fiatalságnál, húsvét másodnapján a legények öntözik a leányokat, harmadnapján a leányok a legényeket, de fenn van tartva mindkét részről a megváltás ... ha pedig valamely leány a megváltásra szükséges piros tojással ellátva nincs, ... azt a kúthoz viszik és jól megfürösztik.”

*Ünnep köszönteni szólnak a harangok,
Melyek azt hirdetik, Jézus feltámadott!
Nem fekszik a sírban, új életet kapott,
Támadj fel én népem, ne légy többé halott!
Van a székely népnek sok-sok hagyománya,
De még annál is több régi jó szokása.
Húsvét másodnapján locsolódni járunk,
Ezzel is egy régi hagyományt ápolunk.*

* * *

*Adjon a jó Isten,
Boldog ünnepeket!
Mindenféle jókkal
Lásson el titeket.
Az öreg nagyapám
Ily köszöntőt hagyott,
Örövendjetelel vígan,
Jézus feltámadott.
Öröm ez tinéktek,
Énnekem és másnak,*

*De én is örülök
A hímes tojásnak.
Adjanak hát nekem
Néhány piros tojást,
Hogy jó kedvvel menjek
Az utamra tovább.*

* * *

*Eljött a szép húsvét reggele,
Feltámadásunk édes ünnepe.
Ünneplő ruhákba öltöztek a fák,
Pattognak a rügyek, s virít a virág.
A harang zúgása hirdeti ünnepet,
Egy kismadár dalol a zöld rétek felett.
Tündérország rózsái közt
gyöngyharmatot szedtem,
Akit azzal meglocsolok, megáldja az Isten.
Az illatos rózsavízről megőnének a lányok,
Zsebeimbe beleférnek a piros tojások.*

Öntözni induló aprók csoportja, Szék. Kunkovács László felvételei, 1974

Süteménnyel kínálják az öntözőket

Közgyűlésen értékelték a presbiterek

Éves közgyűlését tartotta a Királyhágómelléki Egyházkerület Presbiteri Szövetsége, március 19-én Nagyváradon az Egyházkerületi Székház dísztermében, az egyházmegyéek PSZ-elnökeinek, illetve a delegált küldöttek részvételével.

A közgyűlés áhitattal kezdődött, **Dénes István** generális direktor szolgálatával, aki igemagyarázatát a 4Móz 29,12-re alapozta. Az egyház olyan, mint egy szeker, amelynek elején ott van a lelkész, főgondnok, gondnok, hátulról pedig a presbiterek tolják a szekeret. Van, amikor nehezen tudjuk a szekeret előre tolni, de mindenképpen meg kell próbálni! – magyarázta a lelképásztor.

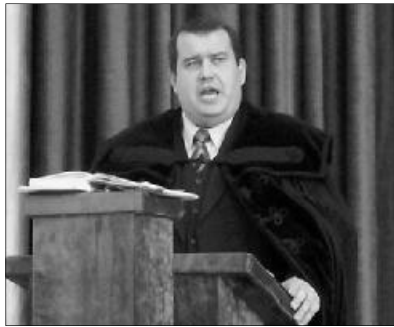
Az áhitatot követően **László Kálmán** egyházkerületi PSZ-elnök köszöntötte a közgyűlésen résztvevőket, kiemelve, hogy vannak akik azért hogy itt lehessenek, több száz kilométert utaztak, köztük a meghívott vendégek: az Erdélyi Egyházkerület PSZ-titkára: Balla Árpád, a Magyar Református Presbiteri Szövetség elnöke: dr. hc. Szabó Dániel, valamint **Szilágyi Sándor** főtitkár. Utóbbi az anyaországi testvérek jókívánságait tolmácsolta: nem azért jöttünk ide, hogy dicsekedjünk, hanem azért, hogy tanuljunk, hiszen a Királyhágómelléki Presbiteri Szövetség előttünk jár sok mindenben – mondta Szilágyi Sándor, majd a 112. Zsoltár 5. versét idézte: „Jó annak az embernek, aki könnyörül és kölcsön ad; dolgait pedig igazán végezi.”

A számbavételt követően került sor a egyházmegyei elnökök, a sajtóreferens, a gazdasági bizottság, illetve az elnöki, főtitkári beszámolókra, amelyekből megtudhatuk, hogy lényegében már minden egyházmegyében beindultak a presbiteri tevékenységek, rendezvények és képzések.

Az elmúlt évet pozitív gazdasági mérleggel zárta a Szövetség – derült ki a gazdasági beszámoló végén. Ez annak is köszönhető, hogy presbitereink felismerték azt, hogy a befizetett tagsági díj nyújt anyagi háttérrel az egész év folyamán megrendezésre kerülő rendezvények lebonyolításához. Igaz még nem mindenütt ismerték fel ennek jelentőségét, de egy felfelé emelkedő irányzat mutatkozik.

Anyaországi vendégek: Szabó Dániel és Szilágyi Sándor

Dénes István generális direktor

A közgyűlés egyhangúlag elfogadta a 2011-es évre a tagdíjat, amely változatlanul 10 lej marad.

Venter Miklós egyházkerületi PSZ-főtitkár bemutatta a közgyűlésnek az új alapszabály és működési szabályzat tervezeteit, amelyeket megvitatásuk és kiegészítésük után a közgyűlés egyhangúlag elfogadott.

Ugyancsak a főtitkár beszélt a 2010-ben megrendezett programokról, illetve az el-

Augusztusban munkatársképzőre és konferenciára várják a presbitereket

nökség részvételéről különböző konferenciákon, rendezvényeken, képzéseken, valamint az elmúlt esztendőben megtartott egyházmegyei és egyházkerületi választások lebonyolításáról és eredményeiről presbiteri szemszögből.

Venter Miklós tájékoztatta a jelenlévőket, hogy az idén újból megrendezésre kerül a hídalmási munkatársképző tábor augusztus 5-7-én, amelyre szeretettel várják a jelentkezőket. Azt szeretnék elérni, hogy egyházmegyénként legalább 2-3 presbiter vegyen részt, de annak örülnének a legjobban, ha túljelentkezés lenne.

László Kálmán és **Márton Jenő** jegyző, a Nagybányai Egyházmegye PSZ-elnöke bejelentették, hogy az idei, VII. partiumi presbiterkonferencia megrendezését a nagybányai egyházközségek vállalták fel. Időpontja: augusztus 26-28., idejében várják a jelentkezéseket.

A délutánra húzódott megbeszélés hozzászólásokkal, javaslatokkal folytatódott, majd a szervezők szeretetvendégségben részesítették a jelenlévőket.

TÓTH ZSIGMOND

1919. április 19., Nagyszombat

*Madarak röpködnek, ágról ágra szállnak,
áprilisi szellő lengeti a fákat.
Üresek az utcák, a kapuk bezárva,
kutyák nyüszítenek a kertek aljába.
Közeleg a vihar, a fákat megrázza,
sír a madárnak kicsi fiókája.
Sírnak a fák, sír a szántás, vetés,
könnycseppek oltják ki a kemencék tüzét.*

*Nyakunkon a vihar, emberek bosszúja,
hófehér lepedőt tüznek a toronyba.
Hófehér lepedőt tűzve a toronyba,
fegyverropogástól lesz hangos az utca.
Fegyverropogás, puskaporos utca,
ártatlan emberek hullanak a porba.
Sírnak a fák, sír a szántás, vetés,
könnycseppek oltják ki a kemencék tüzét.*

*Apa sirat fiat, anya a leányát,
egymásra borulva zokognak az árvák:
Kelj fel édesapám, szólj egy jó szót anyám!
Ki adja rám holnap az ünneplő ruhám?
Ki veti meg ágyam? Hol lesz alvó helyem?
A templomba menet ki fogja a kezem?
Sírnak a fák, sír a szántás, vetés,
könnycseppek oltják ki a kemencék tüzét.*

DIÓSI GÁBOR FERENC, KÖRÖSTÁRKÁNY

A tárkányi emlékmű, az áldozatok neveivel

KÖRÖSTÁRKÁNY FEKETE HÚSVÉTJA. 1919 nagypéntekén Köröstarványban és Kisnyégerfalván, a Székely Hadosztály visszavonulása nyomán előretörő román félkatonai alakulatok véres magyarirtást hajtottak végre. A tárkányi református templom előtti téren 91, a szomszédos Kisnyégerfalván 17 magyart végeztek ki. Hiteles adatok szerint 204 magyar gyermek jutott árvaságra. Az áldozatok sírköveiről a kommunista román hatalom lekapartatta az 1919. április 19-i dátumot, nehogy feltűnjön valakinek a sok sírkő ezzel a dátummal. A helybeliek 1999-ben leplezték le azt az emlékművet, amelyet az 1919-es öldöklés során, valamint az első és második világháborúban elhunyt tárkányiak tiszteletére emeltek. Azóta minden évben - nagypénteken - ott emlékeznek meg az áldozatokról.

Búcsú nt. Virág Károlytól

Eletének 89. évében, gyülekezetének közösségében az örökkévalóság földjére ért Virág Károly, a zilahi egyházmegye nyugalmazott esperese, szilágyfőkeresztúri nyugalmazott lelképásztor életútja.

Miként neve, ő maga is kicsiny, törekény virágszála volt az Úr kertjének. Azon rendíthetetlenek közül való volt, aki nem székely sziklatömbként, hanem a szilágyásági dombok kis virágaként, csendben illatozva élt és szolgált közöttünk. Szelet, vihart, nagyvizet, a kemény telet a hó alatt is túlélő szívóssággal.

Szilágyásági volt, mindig az is maradt. Urához, népéhez és családjához való hűsége mellett ez volt számára legfontosabb. A teológián és a kolozsvári egyetemista körökben is a régi wesselényisek, az ún. „zilahi csoport” tagja volt, akik a Szilágyáság bibliás népéhez méltó hitvalló alázattal, bajtársi szövetségessel ápolták ezt a holtig tartó barátságot. Jóban-rosszban, örömben bánatban összetartottak.

E nemzedék középiszkolai tanulásának egyik része a „kicsi magyar világban” telt, de teológiai éveiket szétzilálta a világháború. A közelgő front nyugat fele menekítette a teológia hallgatóinak nagy részét és megriktította sorait. Ők voltak és mára lettek a megfogycsozott „1947-esek” kicsiny teológiai évfolyama.

Virág Károlyt diák- és lelkészársai valamennyien Karó-nak nevezték, Karó bácsiként szerették és tisztelték. Volt ebben valami kedves humor is, hisz alacsony, mozgékony és cselekvő emberként viselte e magas, szálfás nevet. De ő mosolygova vállalta, hogy az Úr bibliai Dávidja legyen egy Góliáttal tele világban. Akkor is, amikor szerelem szövődött a teológia fiatal titkárnője, Gergely Rózsa és Virág Károly között, udvarlásaik idején szülte a mondást a teológus humor: „Nincsen Virág Karó nélkül, nincsen Karó Rózsa nélkül.”

A teológus fiatalok szövénnyagondozói munkájában neki a Kolozsvár környéki tanyavilág szét-szórt magyarsága jutott. Telekfarka, Melegvölgy, Szopori tanya, Borhánctanya. Közel hetven év után is többen emlékeznek még rá az akkori gyermekek, fiatalok, IKÉ-sek, ma megriktult sorú öregek: az együtt töltött időre, a tőle tanult szindarabokra, találkozókra. „Áldott, dolgos kis lelképásztor volt Virág Károly – idézte minap a halálhírre emléket a szopori tanyán lakó 86 éves Kisbó Szabó István. – Sok mindent tanított nekünk, felült velünk a szekerre, kijött kapálni, szénát csinálni. Barátok voltunk, hisz majdnem egyszerűek (= egy idősek) voltunk. Igazi lelki ember volt.”

Új baljós korszak határán, 1947-ben léptek ki a lelkesítő szolgálata. Virág Károly kezdő segédlelkészként az országos IKE utolsó utazótikára lett. Hosszú előkészítő szervezés után 1948-ban a fiataloknak szinte menekülniük kellett a zsidói IKE konferenciáról. Ő ott is helytállt, az utolsó-kig. A rendőrségi zaklatásban, a megfélemlítésben, a hatósági ellenőrzésben érezte mindenki, hogy a végső romlás vihára közeleg. Még abban az évben fel is számolták a református fiatalok ifjúsági szervezetét.

„Virág Károly Dávid volt közöttünk hosszú Góliát időkben”

Szolgálatának további ideje két kis gyülekezethez, Szilágygörcsönöz és Szilágyfőkeresztúrhoz kötődik. A Szilágy patak vízválasztójának két oldalán, mint egy őrhelyen élte le élete javát és szolgált hitvestársával, családja egészével az Urat. Szülőföldje gyülekezetei között szinte a legkisebbeket választotta, mert mindig a kevesen kívánt hűnek lenni. Nemzedékére rászakad az államosítás, kollektívizálás, sztálinizmus, iskolai vallásoktatás megszüntetése, kulákvilág, 56 és annak bosszúja, majd Kelet-Európa legvadabb és legkeményebb egyházüldöző diktatúrája. Ezekben kellett élni, lelkesként szolgálni, helytállni, és megpróbálni igaz embernek maradni.

Virág Károly is teljes hosszában végigélte és végig szenvedte a Buthi, majd a Pap László korszakot. Tanúja volt annak, hogy miként válhat az egyház vezetése a sátn királyi székévé. De tudta, hogy hitvalló gyülekezeteinkben akkor is töretlenül él az egyház. Rózsa néni mellett a leghűségesebb barát, szolgatárs, iskola-, teológus-, később apatárssal, Sipos János krasznai lelkésszel együtt vívták a néma ellenállás küzdelmét a Pap László rezsim egyházellenes szörnyűségei ellen. Ők együtt példát mutattak abban is, hogy zúgolódás helyett befele építkezni, lelkeket építeni mindig lehet és kell. Mert nem a gonosz, hanem a történelem Ura vezet és „nem egyéb, hanem csak emberi kísértés esett rajtatok: de hű az Isten, a ki nem hagy titeket feljebb kísértetni, mint elszenvedhetitek; sőt a kísértéssel egyetemben a kimenekedést is megadja majd, hogy elszenvedhessétek.” (1Kor 10,13)

Csendben, szívósan, bölcsességgel viselte szolgálata megpróbáltatásait. Higgadt és mértékletes volt a szólásban, okos volt a cselekedetekben. Esperessé választották, de mert a hatalom nem engedte, tudott visszalépni, ha egyháza és a köz érdeke ezt kívánta. Nem pazarolta talentumait, de nem ásta el és nem is dicsekedett velük. Tudott csendben „várni és megadással lenni az Úr szabadításáig”. (Siral 3,26)

És „boldog az a szolgáló, akit az ő ura, mikor haza jó, ilyen munkában talál!” (Lk 12,43) Virág

Károlyt munkában érte a változás. 89 karácsonyától tekintélye és a nevét övező mélyeséges tisztelet taszította be a közszolgálat közepébe. Tudta, hogy ebből neki most már nem lehetett kimaradni. Hirtelen fontos feladatok, egyházi tisztségek sorai vártak rá. Már az induláskor a megbeszéléseken, az újrakezdés mikéntjeiben és hogyanjaiban is. Amikor éjfélekre nyúló tanácskozásainkon, „zsinatainkon” a magunk sok forrongó ifjonti lelkesedésébe belefáradtunk és eltanácstalanodtunk, mindig beállt a csend. És akkor minden szem Karó bácsira szegeződött. A csend az övé volt. Ő mondta ki az utolsó szót. És úgy volt jó. Az volt a legjobb. Így lett királyhágómelléki püspökké a szomszédos Menyőbe száműzött temesvári segédlelkész, Tökés László; így maradt a Királyhágómellék része a Szilágyáság; így születtek az egyházmegyék, szerveződött az első vezérkar, szövődtek cselekvési programok, tervek, álmok a tennivalók sokaságára.

Ő volt az egyház bölcse.

Keves olyan lelkészt ismertem, mint ő, akit majd ötven éves szolgálat alatt egyáltalán nem ragadtak el a szakma – évekkel gyülekező túlzásai, fárasztó ártalmi. Ő mindig mértékletesen, nemesen, illően és összeszedetten tudott szólni, élni, járni, cselekedni: szószéken, baráti társaságban, interjúban, hozzászólásban egyaránt. Ahogy fogalmazni ma is kevesen tudnak. A teológiai kibúcsúzásuk és lelkesítő pályakezdésük 60. évfordulóján még ott lehetett a kolozsvári teológián az évfolyam találkozó és a megtisztelő oklevelek kiosztásakor. Éreztük, hogy a meggyengült, fogyatkozó erejű testben akkor is hatalmas és fiatal lélek szárnyalt.

Nagy idők, nehéz korok, rémkorszakok tanúja, de túlélő cselekvője is volt. Arcát és emlékeit bár néhány film, riport és hangszalag őrzi, de csupán ezután fogjuk észrevenni, hogy nem beszélgettünk vele eleget. Elvitte magával a tanúságtételek legmélyebb vallomásait, a nagy igazságokat és tanulságokat. Ha valaki feloldozta, megírja majd a diktatúra egyházainak utolsó huszonöt évét, e kép nélküle már nem lehet igazi. Elkéztünk vele is, mert hűtlenné lettünk nagy tanúinkhoz. A körkép és a túlélés sok-sok tanúsága néhányuk nélkül már soha sem lesz teljes.

Virág Károly Dávid volt közöttünk hosszú Góliát időkben. De bölcsen megmutatta, hogy a kardok és dárdaikkal szemben a seregek Urának erejével mindig lehet győzedelmeskedni.

Élete azt is üzeni, hogy „aki a legnagyobb köztetek, olyan legyen, mint aki legkisebb; és aki fő, mint aki szolgál.” (Lk 22,26)

VEŦESI LÁSZLÓ

„Én vagyok a feltámadás és az élet: aki hisz énbenem, ha meghal is él.” Jn 11,25
A feltámadás hitében tudatjuk, hogy 88 éves korában elhunyt
NT. VIRÁG KÁROLY,
a Zilahi Református Egyházmegye nyugalmazott esperese. Temetésére Szilágyfőkeresztúron került sor, 2011. március 20-án, vasárnap. Kérjük Isten vigasztalását.

BOGDÁN ZSOLT esperes

✿ **EMÓDI TAMÁS MAGYAR ÁLLAMI KITÜNTETÉSBEN RÉSZESÜLT.** Több református személyiséget kitüntettek március 15. alkalmából, köztük **Emódi Tamás** (képünkön), Egyházkerületünk műszaki előadóját, aki a Magyar Köztársasági Ezüst Érdemkereszt kitüntetésben részesült. A kitüntetettek között van még **Tótkés István** nyugalmazott teológia-professzor, az Erdélyi

Egyházkerület volt püspök-helyettese, **Varga László** marosvásárhelyi nyugalmazott református lelkész, **Márkus Mihály**, a Dunántúli Egyházkerület nyugalmazott püspöke, **Szűcs Zoltán** nyugalmazott református püspök, a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara és a Selye János Egyetem vendégprofesszora, valamint **Tóth Albert** református lelkész.

✿ **375 ÉVES AZ ÖREG GRADUÁL.**

Európai kulturális kincs és anyanyelvi istentisztelet címmel szervezett konferenciát a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet április 8-10-én, az évforduló alkalmából. Az 1636-ban kiadott Öreg Graduál olyan liturgikus könyv, amely tartalmazza az úrvacsorás istentiszteleteken, a reggeli és esti imaórákon énekelt, magyar nyelvű gregorián tételeket. Ezt az éneklési módot a 18. századig gyakorolták, tehát viszonylag hosszú ideig meghatározta mind a református, lutheránus, mind pedig az unitárius egyház istentiszteleteinek rendjét. Az előadások mellett gyakorlati bemutató is volt a gregorián liturgiából a reggeli, ún. prima és az esti, ún. vespera istentiszteleti alkalmakra.

A prágai tanácskozás résztvevői

✿ **PRÁGÁBAN TANÁCSKOZTAK AZ EURÓPAI REFORMÁTUSOK.** Március 3-4. én Prágában a tavaly júniusban megalakult, 80 millió református keresztyént képviselő Református Egyházak Világközössége (REV)

Európai Területi Tanácsa ülésezett. A Királyhágómelléki Egyházkerület (KRE) **Antal János** külügyi előadótanácsos képviselte. A testület megújította alapszabályát és megválasztotta ötfős vezető testületét. **Bölcskei Gusztáv** leköszönő elnök után magyar alelnököt választottak az európai régió református képviselői **Ódor Balázs**, a Magyar Református Egyház zsinati hivatala külügyi osztályvezetője személyében. A prágai tanácskozás után Debrecenbe is ellátogatott **Jerry Pillay**, a Világközösség elnöke, ahol **Csúry István** királyhágómelléki püspökkel is találkozott.

✿ **VÁRJÁK A JELENTKEZÉSEKET A MAGYAR REFORMÁTUSOK A NAGYVILÁGBAN CÍMŰ KIADVÁNYBA.** A Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinatának (MRETZS) elnökségi közleménye: Magyar református testvéreink! A Tanácskozó Zsinat idén nyáron jelenteti meg a *Magyar reformátusok a nagyvilágban* című kiadványát (a magyar Ki Kicsoda és az angol „Who is who” mintájára). A jelentkezések folyamatosak, a kötet lassan lezárásra kerül. **Április 30-ig** van még lehetőség elküldeni a szöveges önéletrajzi írásokat (fényképpel) a tzsinat@freemail.hu e-mail címre (ugyannezen kérhet bővebb információt is). A rögzített szöveg paraméterei: 15 gépelt sor, soronként 35 leütéssel. Várjuk református testvéreink beszámolóit a nagyvilág minden részéről!

✿ **PÁLYÁZATI FELHÍVÁS - PHOENIX (EGYESÜLT ÁLLAMOK).** A Phoenix-i Magyar Református Egyház, a Presbitérium és Lelkészkereső Bizottság határozata alapján pályázatot hirdet a megüresedett **lelképásztori állás** betöltésére. A pályázathoz csatolandó hivatalos iratok: 1. Életrajz; 2. Lelkészképesítő Bizonyítvány, oklevél másolat; 3. Szolgálati Bizonyítvány; 4. Vízum és munkavállalási engedély.

A pályázat az Amerikai Magyar Református Egyház - Nyugati Egyházmegye esperesi hivatalához küldendő **2011. április 15-ig.** Jelentkezés és további információk: Very Rev. Balint Nagy, Dean; Hungarian Reformed Church in America - Western Classis; 751 Crenshaw Blvd. Los Angeles, CA 90005; Tel: 323-930-0807; Fax: 323-930-0934; E-mail: balint.nagy@sbcbglobal.net.

✿ **A REFORMÁTUS ÉRMELLÉK LEGÚJABB SZÁMÁBÓL.** Az Érmelléki Egyházmegye gyülekezeti lapjának március-áprilisi számában az Igei rovat húsvéti igemagyarázatot tartalmaz. Az Egyházzene rovatban az

albsi dalárda történetét megörökítő cikk, valamint énekeskönyvünk 230. dicséretének himnológiai ismertetése olvasható. A folytatásos Könyvtár című rovat Gyökössy Endre: Amikor erősen fúj a Lélek című művének 6. fejezetét, valamint a II. Helvét Hitvallás 8. fejezetét közli. A Gyülekezeti őrzőirat Tóti és Monospetri református gyülekezetét mutatja be. A Gyülekezeti hírek sorában a szentjobbaki ifjúsági kirándulásáról, a bihardiószegei gyülekezeti diakóniáról, a gálospetri nőszövetség életéről, valamint a margittai ifjaknak az élesdi gyermekotthonban tett látogatásáról olvashatunk.

✿ **NYOLC ÉVES AZ AGNUS RÁDIÓ.** Nyolcadik születésnapját ünnepelte az Erdélyi Egyházkerület rádiója március 5-én, a kolozsvári Református Kollégiumban. Az erdélyi református rádió napi nyolc óras műsoridővel rendelkezik, alapító-igazgatója Adorjáni László lelképásztor. A születésnap két kiemelt témája az önkéntesség és a családi értékrend volt. A rendezvényen mintegy 200 könyv gyűlt össze, a mezőszegi Kemény Zsigmond Szórványoktatási Központ könyvtára számára. Az Agnus-születésnap a már hagyományos tortaliccival zárult.

SÍK SÁNDOR

Jézus és a kereszt

*Akkor fölemelék a keresztet a poroszlók,
És tompán megzördültek a hosszú
nagy szegek.
Odalépett. Szemében két csillag remegett,
S az ostor izzó csókja szent vállain
piroslott.*

*Vöröslő fény világlott a Koponyák-hegyén,
Az égen torladoztak fekete fellegek.
Már vijjogott a szél, a föld már reszketett,
És recsegett a kárpit a templom rejtekén.*

*A palota előtt kiáltozott rekedten
A hullámzó tömeg, kis, szegény emberek.
A lét örök forgása egy percire megmeredt,
S némán egymásra néztek: Krisztus és
kereszt, ketten.*

*Nagy, ismeretlen tűzzel a lét új titka
rezgett
Szemén és homlokán s a tövissokszorún.
És karjait kitérta, szeliden, szomorún,
És magához ölelte a rettentő keresztet.*

Harangszó

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221 - 0323
Megjelenik kéthetente. Ára 1,50 lej.

Felelős szerkesztő: Fábán Tibor. Szerkesztőségi titkár – olvasószerkesztő: Babes Arday Erika. Tördelőszerkesztő: Kraftsikné Petrikó Ildikó. Külmunkatársak: Balázsné Kiss Csilla, dr. Csohány János, Kupán Árpád, Ifj. Koszta Endre, Orbán Levente, Tóth Zsigmond. Lapunk arculattal Radványi Károly grafikai díszítik. Szerkesztőség és levélcím: Harangszó, 410001, Oradea (Nagyvárad), str. Moscovei (Szilágyi Dezső u.) nr. 14. Tel.: 0259/416-067. E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, <http://harangszo.blogspot.com>. A terjesztés a lelkeszi hivatalokon keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem őrünk meg és nem küldünk vissza. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szent István Ábrahám nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik.

„Ne késsetek harangok, siessetek csatába...”

A magyarkakucsi gyülekezet méltán lehet büszke Egyházközsége vezetésére, presbiteraire és ifjúságára. „Csatába siettek” olyan ünnepi, lelkesítő szolgálattal, mely méltón adózott a szabadságharc emlékének, s melyet még sokáig fognak emlegetni a kis faluban... Ők, egy maroknyian, alig huszan bebizonyították, hogy nincs még egy olyan ünnepünk, amely magyarabb, nemzetibb lenne, s mélyebben élne az emberek szívében, tudatában, mint 1848. március 15-nek emléke.

Az emlékezés nt. **Szilágyi Gyöngyi** lélekemelő igehirdetésével kezdődött, a 2Móz 15,22-27 alapján. A lelkipásztor rámutatott arra a tényre, hogy „egy nép ereje, az emlékezésben van”, s az emlékezés Isten ajándéka, aki arra tanít, hogy „minden esemény mögött Ő van, Ő ad erőt, s megtart minket minden körülmény között.” „Vajon visszük-e szívünkben ma a halott szabadságharcosok emlékét?” – kérdezte az igehirdető – „... az eszméket, amikért harcoltak, s amik most is időtállóak?... a forradalmi lelkületet?... Isten Igéjét? Van-e elég kitartásunk, mint nekik volt?, Tudjuk-e vállalni azt, hogy tovább kell mennünk az

úton, akkor is, ha nincs vizünk a pusztában? S vajon mi, mai, bús magyarok, meg tudjuk-e inni a sokszor megkeseredett vizet?... Felül tudunk-e kerekedni a megkeseredett jövőképen?” A felhangzó kérdések mely elgondolkodásra biztattak mindannyiunkat.

Az igehirdető hozzátette: „minden keserűség ellenére, merjünk Istenhez kiáltani, aki válaszol és nem hagy el, aki édessé tudja változtatni a keserű vizet, aki csodát tesz... s aki a reménység, az öröm, a béke és a megtartás forrása mindnyájunk számára.”

Istentiszteletet követően az ünneplő sereg a templomkertbe vonult, ahol ünnepi beszédek, műsor és koszorúzás következett.

Először **Barabás Imre** főgondnok, helyi RMDSZ-elnök szolt az egybegyűltekhöz. „Jó érzés bizakodva nézni a jövőbe, mert már a legmagasabb poltikai fórumokon is kimondott, hogy a határon túli magyarság is a magyar nemzet szerves része”. Majd felhívta a figyelmet arra, hogy a nemzet egy és oszthatatlan. Ünnepi beszédének zárszavait nagy tappsal jutalmazták: „Testvér testvér ellen, magyar magyar ellen kezdet sose emeljen, mert a boldogabb jövő kulcsa a testvéri összefo-

gásban és az egy, nagy, szent közös akaratban rejlik”, melyhez Isten segítségét kérte.

A megyei RMDSZ részéről **Hasas János** tartott lelkesítő beszédet. A Magyarkakucson oly közkedvelt révi alpolgármester arról beszélt, hogy „1848. március 15-e azon ritka alkalmak egyike volt, amikor a tavasz nemcsak a természetbe érkezett meg, hanem a magyar lelkekbe is. Felébresztette a nemzetet, visszaadta önbecsülését és bátorságát, hogy merjen magának egy jobb, emberibb, magyarabb jövőt alkotni – önjerejéből.” Végül arra kérte a hallgatóságot, hogy őrizze örök példaképpül a márciusi ifjakat, s bizzon a Teremtőben, hogy támadnak majd méltó utódaik.

Az ünnepi műsort **Ciavoine Létai Andrea Hajnalka** élesdi tanítónő állította össze, amit nagy lelkesedéssel egy hónapig tanult a „márciusi ifjak” kis serege. Közülük a legfiatalabb második osztályos, a legidősebb a hatvanon is túl van, s a többség iskolás, de van közöttük lelkipásztor és pedagógus, egyetemista és gyári munkás, illetve nyugdíjas. Ők, mindnyájan Kós Károly szavaival élve „valóságokat akartak láttatni, igazságokat akartak kiáltani. Valóságokat és igazságokat, amik fájnak a gyávnak, elnémitják az árulót, megrontják az ellenséget, megállítják az elnyomni akarót. Amik bátorságot adnak a csüggedőknek, világot gyújtanak a sötétben tévelygőknek, fegyvert adnak a védteleneknek”, és nem féltek kimondani, hogy „aki fél, aki gyáva, aki nem bízik, aki nem hisz, aki gyenge, az lépjen ki a sorból. Az menjen. Az nekünk bajt csinál, az a mi munkánkat akadályozza, az a mi lábunk elé gáncsot vet, a mi árulónk az!”

Az ünneplés szeretetvendégséggel zárult. Köszönet érte Barabás Imre főgondnok úrnak, aki saját költségén hívta vendégül a résztvevőket és a gyülekezet tagjait.

A magyarkakucsi „márciusi ifjak” kis serege ünnepi műsorral örvendeztette meg a gyülekezetet

CIAVOINÉ LÉTAI ANDREA HAJNALKA élesdi tanítónő

Szatmárnémetiben, a Szamos-negyedi Református Egyházközségben a március 20-án, vasárnap délelőtt megtartott istentisztelet keretében emlékeztek meg az 1848-49-es forradalom és szabadságharc hőseiről.

Az ünnepi istentiszteleten **Bogya Kis Mária**, a gyülekezet lelkipásztorja hirdetett ígét a Zsolt 121,1-2 alapján: „Szemeimet a hegyekre emelem, onnan jön az én segítségem. Az én segítségem az Úrtól van, aki teremtette az eget és földet”.

A lelkipásztor a közel kétszáz megjelent hívó előtt elhangzott prédikációjában hangsúlyozta: „Valahányszor meghalljuk ezt a jól ismert bibliai ígét, újra és újra megerősödik bennünk az a szent tudat, hogy bármilyen keserűsége és nehézségekkel teli legyen az életünk, mi, Krisztus-hívók tudjuk:

NEMZETI ÜNNEP SZATMÁR-SZAMOSNEGYEDEN

„Szemeimet a hegyekre emelem...”

felülről jön a mi segítségünk”. Az igehirdető külön kiemelte azt, hogy a 121. zsolttár irodalmi szempontból is egy valódi gyöngyszeme a Szentírásnak, amelyből az évszázadok során nagyon sokan merítettek már erőt, bátorságot és vizsgalást. „Éppen ezért nem szabad félnünk semmitől és senkitől, mert maga az Úr vigyáz reánk és a mindenkori segítség egyedül csak Ótőle érkezik. Ennek pedig csupán az a feltétele, hogy tekintetünket mindenkor a magasba emeljük” – kérte hallgatóit a lelkipásztor.

Az istentisztelet második részében a gyülekezet ifjai mutattak be színvonalas zenésverses összeállítást a magyar forradalom és

szabadságharc emlékére. Kronológiai sorrendben elevenítették fel a forradalom legemlékezetesebb pillanatait a szabadságharc kitörésétől a világoosi fegyverletételig. Ezúttal is illesse köszönet **Pusztai Sára** presbitert, aki készséggel és örömmel segített az ifjaknak az ünnepi műsor betanításában és összeállításában.

Az ünnepi, hálaadó istentiszteleten két ízben is fellépett a gyülekezet énekkara is. A kórus tagjai először **Vargha Tamás: Beh régen vérezel, szegény magyar** című zeneművét, majd a **Magyarok világhimnuszát** adták elő. Az istentisztelet a **Himnusz** közös elnevelésével zárult.

IFJ. KOSZTA ENDRE

Istennel a hazáért és a szabadságért

A 2003. márciusában újjára indított Jubileumi Rákóczi Évek rendezvény-sorozat záró konferenciájára március 19-én került sor Nagykárolyban. A konferenciának a Nagykárolyi Esperesi Hivatal gyűlésterme adott otthont, melyet ft. **Csúry István** püspök áhítata nyitott meg, az ApCsel 28,23-24 alapján. Az igehirdető azon meggyőződésének adott hangot miszerint egyre többen, láthatóan rájönnek arra: Istent nem lehet kizárni az életünkéből.

A nyitó áhítat után **Dukrét Géza**, a Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlék-hely Társaság elnöke, majd nt. **Nagy Sándor**, a Nagykárolyi Egyházmegye esperese köszöntötte a megjelenteket. Dukrét Géza részletesen beszámolt a Jubileumi Rákóczi Évek nyolc esztendő tevékenységéről, mely sok tudományos konferenciát, tartalmas kirándulást, középiskolai vetélkedőt, történelmi és néprajzi pályázatot tartalmazott. Őt követte a szatmárnémeti **Szócs Péter** *A szatmári vár a Rákóczi-szabadságharc alatt* című tartalmas előadása, aki nemcsak a vár történetéről, de a kuruc mozgalom hatá-

Jubileumi rendezvénysorozat zárult a nagykárolyi konferenciával

sairól is részletes beszámolót tartott. Ezután **Hágó Nándornak**, a Nagykárolyi Múzeum igazgatójának előadását hallgathatták meg a résztvevők *Károlyi Sándor a hadvezér és a gazda* címmel, megrajzolva és méltatva a hadvezér sokoldalú alakját. Ezt követően a budapesti **dr. R. Várkonyi Ágnesnek** – akit Dukrét Géza méltán nevezett a jelenkor Rákóczi kutatása első emberének – a *II. Rákóczi Ferenc és a Szatmári béke* című, a legfrissebb kutatások eredményeivel megtűzdelt

előadása következett, amely egyúttal nagy sikert aratott. A kolozsvári **Lukács Olga** *Rákóczi sorsdöntő találkozása a kamalduliakkal* című tanulmányát – távollétében – **Wanek Ferenc** olvasta fel. A nagyváradi **Kupán Árpád** – aki egyébként a Harangszó külmunkatársa is – *II. Rákóczi Ferenc életművének időszerezése* címmel tartott előadást. A hozzászólások rendjén Rákóczi kiemelkedő személyiségéről szólt **Kiss Endre-József**, a Sárospataki Nagykönyvtár igazgatója. A záró konferencia végén Dukrét Géza bemutatta a Jubileumi Rákóczi Évek negyedik, 300 oldalas kötetét, amelynek címe: *Istennel a hazáért és a szabadságért*.

A konferencia résztvevői, a mezőfényi kultúrotthonban elfogyasztott ebéd után elutaztak a kismajtényi Rákóczi-emlékműhöz, amelyet ünnepélyes keretek között megkoszorúztak. A koszorúzási ünnepséghez csatlakozott Cornel Achim, Majtényi község alpolgármestere és Ménesi Beáta, a Domahidai Kraszna Közösségi Egyesület egyik vezetője is, akik rövid előadást tartottak az emlékmű történetéről. Az ünnepség a székely himnusz, a Himnusz és a Szózat közös eléneklésével zárult.

IFJ. KOSZTA ENDRE

A lelkipásztorok lelkigondozásáról

Március 8-án Lugoson tartotta meg idei első negyedévi értekezletét a Temes és Krassó-Szörény megyét átfogó Temesvári Egyházmegye lelkési kara. A házigazda **Gáll Zoltán**, egyben a lelkészértekezleti elnök, köszöntő és bevezető szavait követően, **Székely József** Kolozsvár-alsóvárosi parókus lelkész bibliaórája (Róm 1,8-16) után a lelkipásztorok lelkigondozása tárgyában volt egy alapos előadás.

Székely József az ismert szakirodalom és saját élettapasztala által beszélt a témáról

kiemelvén azt a tényt is, hogy olyan jelenséggel állunk szemben, amely szinte teljesen ismeretlen a református egyház gyakorlatában. Míg a római katolikus egyházban minden lelkésznek és lelkészjellegű egyházi szolgának is van lelkigondozója gyóntatópapja révén, addig a reformátusoknál ez egyáltalán nem rendszeres. A témával kapcsolatban nagyon hezagos az irodalom – és a gyakorlat is.

Az előadás csoportokra osztva szólt a tárgyról főleg a lelkipásztorok sze-

mérsességét éppúgy, mint esetenként az elhívás pontos idejét és helyét, vagy épp a lelkipásztori magány kérdését, illetve a mások és maguk felé irányuló elvárásokat.

A felmerülő kérdések elhangzása és az azokra adott válaszok után az egyik közeli vendéglőben volt a szeretetvendégség közös ebéd formájában, ahol a témával kapcsolatban egymás között is tárgyaltak a kollégák.

A Zoltán-nap és nőnap alkalmából a házigazdát, illetve a kolléganőket **Fazakas Csaba** esperes is köszöntötte.

MAKAY BOTOND

Bemutatkozik a köröstárkányi gyermekzenekar

Gyermekzenekarunk 2006-ban alakult az egyházközségi vallásórás gyermekekből. Jónak láttuk, hogy a jóhangú és jó ritmusérzéssel rendelkező gyermekeket összefogjuk. Elsősorban a vallásórákon megtanult gyermekénekeket dolgoztuk fel ritmus-

hangszerekkel, gitár- és furulyakísérettel (jeden már háromszólamú furulyakíséretet használunk). Később népdalzsoltárokat és más vallásos szövegű népi dallamokat dolgoztunk fel. Ezután következtek az ifjúsági énekek és a gyülekezeti énekeskönyvben

szereplő régi magyar dallamok feldolgozása.

Idén immár a második generáció csapatával dolgozunk együtt (8+2 tagú a csapat: 1 gitáros, négy furulyás, a többiek különféle ritmushangszereken játszanak és persze énekelnek). A tavalyi szentestei istentiszteleten már velük adtuk meg az áhítat alaphangulatát. Idén pedig több imaheti meghívásnak is eleget tettünk. Először itthon szolgáltunk, majd Belényesben, Pósalakán, Magyarremetén és Hegyközszentimrén.

Ideir repertoárunk: *Mi most azért jöttünk* (Cantus Catholici 1651); *Minden teremtmény ujjong örömben* (francia dallam); *Hol az Úr Jézus jár* (magyar népi dallam); *Uram, Tied vagyok én* (Huszár Gál énekeskönyvből 1560); *Angelis pastoribus; Áldj meg minket Úristen* (Balassi Bálint versére lengyel dallammal).

Természetesen örömmel vesszük a további meghívásokat is.

SAKÁCS ZOLTÁN

Magyarremeteli imaheti szolgálat. A kép két szélén Szakács Otília és Zoltán lelkészházaspár